

KLIIMAMINISTEERIUM

REOVEEKOGUMISALA MÄÄRAMISE VÕI MUUTMISE TAOTLUSE KOOSTAMISE JUHEND

Veeseadus § 93

Reoveekogumisala – ala, kus on piisavalt elanikke või majandustegevust reovee kanalisatsiooni kaudu kogumiseks ja reovee reoveepuhastisse või heitvee suublasse juhtimiseks.

Reoveekogumisala määramine või laiendamine peab olema kooskõlas **ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või üldplaneeringuga**.

Reoveekogumisala määramiseks või muutmiseks tuleb Kliimaministeeriumile esitada vabas vormis taotlus. Taotluse koostamisel tuleb lähtuda veeseaduse §-des 99-101 sätestatud nõuetest. Taotlus peab sisaldama järgnevat infot:

- 1) Taotlusest peab selguma planeeritava reoveekogumisala või laiendusala **pindala** (ha) ning reoveekogumisalal tekkiv **reostuskoormus** inimekvivalentides (ie). Taotlusele tuleb lisada **reostuskoormuse arvutus**. Täpsemad juhised reostuskoormuse arvutuse tegemiseks on esitatud käesoleva juhendi lisa 1.

Veeseadus § 94

Reoveekogumisala koormus – reoveekogumisalal tekkiv aastaajast sõltuv suurim reoveest põhjustatud saastatuse kogus, mis on väljendatud inimekvivalentides ja mille arvutamisel võetakse arvesse püsielanike, turistide ning tööstus- ja muude ettevõtete reovesi, sõltumata sellest, kas see juhitakse ühiskanalisatsiooni või mitte. Reoveekogumisala koormuse hulka ei arvata tööstusreovett, mida käideldakse tööstusreoveepuhastis.

- 2) Märkida tuleb **põhjavee kaitstus** planeeritaval reoveekogumisalal ning leida reostuskoormus 1 hektari kohta (veeseadus § 101). Kui reostuskoormus ie/ha jääb allapoole nõutud piiri, saab reoveekogumisala moodustada või muuta vaid Keskkonnaameti kirjaliku ettepaneku alusel (veeseadus § 101 lg 4), milles Keskkonnaamet kinnitab, et reoveekogumisala moodustamine või muutmine on siiski põhjendatud.

Piirkonna põhjavee kaitstust on võimalik vaadelda Maa-ameti geoloogia kaardirakenduste (1:50 000 või 1:400 000) abil, valides rippmenüüst põhjavee kaitstuse temakihi:

<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/geoloogia50k>

<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/geoloogia400k>

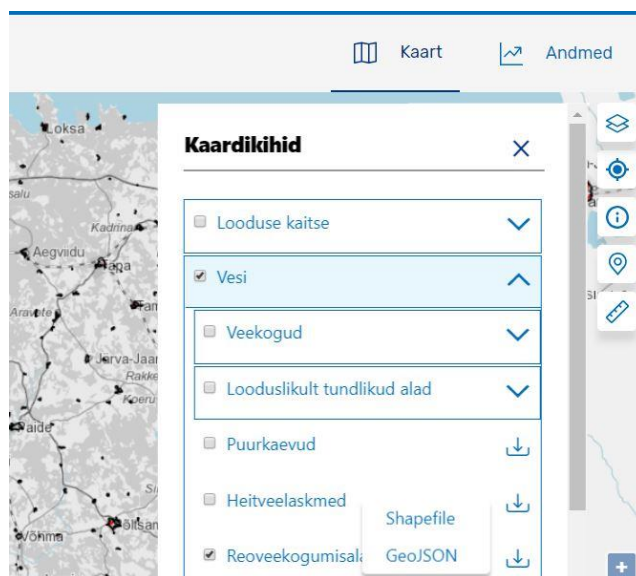
- 3) Taotlusest peab selguma, kas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (edaspidi ÜVK) süsteemide arendamine reoveekogumisalal on jätkusuutlik ehk kas vee- ja kanalisatsiooniteenuse hind jääb rahvusvaheliselt aktsepteeritud piiridesse, st alla 4% leibkonna keskmisest sissetulekust (veeseadus § 100 lg 3). Selleks tuleb esitada **tasuvusanalüüs** vähemalt 12-aastasele perioodile. Kui ÜVK arendamise kavas on ajakohane tasuvusanalüüs olemas, piisab taotlusele konkreetsete viidete lisamisest arendamise kavale (lehekülje number ja viide pealkirjale). Kui ÜVK arendamise kavas tasuvusanalüüsi ei ole, tuleb vastav analüüs esitada koos taotlusega. Analüüs peab sisaldama andmeid ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitunute arvu, veeteenuse kulukuse ja leibkonnaliikme keskmise sissetuleku kohta vaadeldavas piirkonnas olevikus ning 12 aasta perspektiivis.
- 4) Taotlusele tuleb lisada reoveekogumisala **kaart**, millelt peab selguma planeeritava reoveekogumisala piir või reoveekogumisala laiendamise puhul nii olemasoleva reoveekogumisala kui ka laiendusala piir. Näidis reoveekogumisala kaart on esitatud käesoleva juhendi lisa 2.

Kehtivad reoveekogumisalade kaardid on avalikustatud keskkonnaportaalis:

<https://keskkonnaportaal.ee/register>

Reoveekogumisalade kaardikihid on võimalik keskkonnaportaalist alla laadida järgnevalt:

Kaardikihid → Vesi → Veekasutus → Reoveekogumisala (klikates lõpus oleva ikoonile)

Kaardi koostamiseks võib kasutada erinevaid rakendusi, programme või meetodeid. Oluline on, et taotlusega esitatav piiriettepanek on üheselt arusaadav.

Reoveekogumisala peab moodustama **ühtse terviku**. Reoveekogumisala piir peab kulgema mööda kinnistu piire või loodusliku maastiku kontuure.

- Pole lubatud hõlmata reoveekogumisalasse vaid majad, jättes muus osas kinnistu reoveekogumisalast välja;

- Praktikas loetakse piirkonda terviklikuks, kui kaugus reoveekogumisala erinevate osade või reoveekogumisala piiri ja soovitava laiendusala vahel ei ole suurem kui 300 m;
- Reoveekogumisala teenindavad ehitised, näiteks reoveepuhastid, puurkaevpumplad jne, ei pea ise reoveekogumisalas paiknema;
- Reoveekogumisala piiri äärde jäävad hoonestamata kinnistud tuleb reoveekogumisala piiridest välja jätta, välja arvatud olemasolevate ühiskanalisatsioonitorustikega vahetult piirnevad hoonestamata kinnistud;
- Reoveekogumisala määramise vajadus ja suurus ei sõltu piirkonnas kasutatavatest ÜVK süsteemide või lokaalsete süsteemide tehnilisest lahendusest ja paiknemisest, sest reoveekogumisala määramise eesmärk on kaardistada olulise reostuskoormusega piirkonnad.

Reoveekogumisala planeerimisel arvestada juhendmaterjalidega, mis on saadaval Kliimaministeeriumi kodulehel aadressil:

<https://kliimaministeerium.ee/merendus-veekeskond/vesi/reovesi-ja-reoveekogumisalad>

Lisa 1. Reoveekogumisala reostuskoormuse arvutusnäide

Nr	Näitaja	Inimeste	Koefitsient	Reostuskoormus
		arv		ie
		in		
1	Reoveekogumisala elanike reostuskoormus			423
1.1	Kortermajade elanikud	288	1	288
1.2	Eramute elanikud	120	1	120
1.3	Suvitajad	30	0,5	15
2	Asutuste reostuskoormus			13,4
2.1	Kool (õpilased ja töötajad asulast)	62	0	0
2.2	Kool (õpilased ja töötajad väljastpoolt asulat)	25	0,5	12,5
2.3	Muuseumi töötajad (väljastpoolt asulat)	1	0,5	0,5
2.4	Muuseumi külastajad (päevas)	2	0,2	0,4
3	Ettevõtete reostuskoormus			2
3.1	Kauplus (töötajad asulast)	1	0	0
3.2	Kauplus (töötajad väljastpoolt asulat)	2	0,5	1
3.3	Autotöökoda (töötajad asulast)	2	0	0
3.4	Autotöökoda (töötajad väljastpoolt asulat)	2	0,5	1
4	Tööstuste reostuskoormus			452,5
4.1	Piimatööstus (töötajad asulast)	12	0	0
4.2	Piimatööstus (töötajad väljastpoolt asulat)	5	0,5	2,5
4.3	Reostuskoormus tootmisprotsessist			450
	Reostuskoormus kokku (ie)			891

Reostuskoormus arvutus – arvestada tuleb olemasoleva olukorra ning realselt tekkiva koormusega. Esitatud reostuskoormuse arvutus peab olema kooskõlas vee-ettevõtja poolt esitatud veekasutuse aruandes toodud andmetega. Planeeritavat või potentsiaalset lisanduvat reostuskoormust reoveekogumisala reostuskoormuse hulka ei arvestata. Reoveekogumisala reostuskoormus peab olema ümardatud täisarvuni.

Elanike reostuskoormus - Elanike reostuskoormuse leidmiseks tuleb elanike arv korrutada koefitsiendiga 1 ja suvitajate arv koefitsiendiga 0,5.

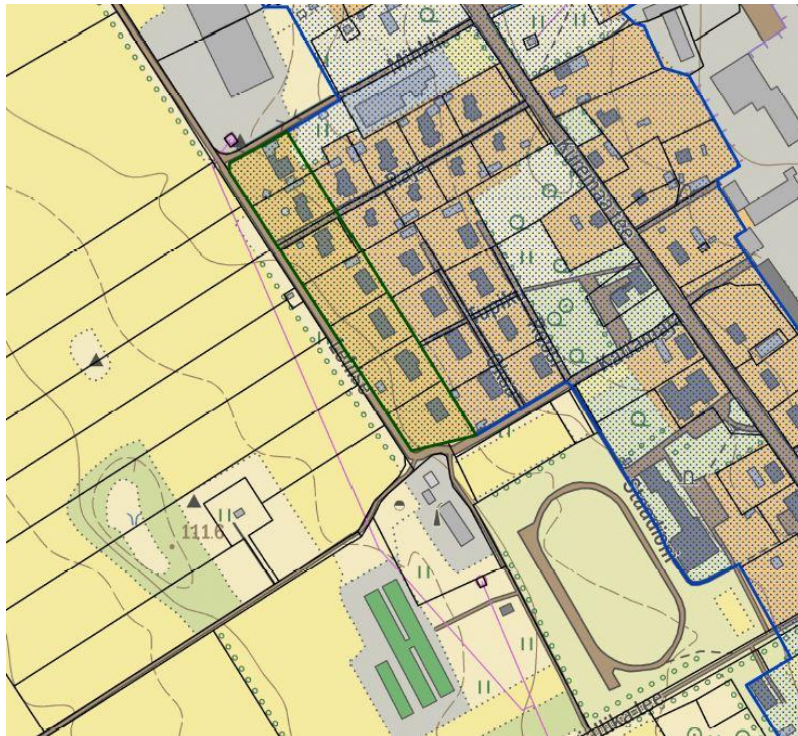
Asutuse reostuskoormus - asulast pärit õpilaste ja töötajate arvu ei arvestata asutuse reostuskoormuse hulka. Väljastpoolt asulat pärit õpilaste ja töötajate arv tuleb korrutada koefitsiendiga 0,5. Keskmise muuseumi külastajate arv päevas tuleb korrutada koefitsiendiga 0,2.

Ettevõtte reostuskoormus - asulast pärit töötajate arvu ei arvestata ettevõtte reostuskoormuse hulka. Väljastpoolt asulat pärit töötajate arv tuleb korrutada koefitsiendiga 0,5.

Tööstuse reostuskoormus - tööstuse reostuskoormusega arvestatakse vaid siis, kui seal tekkinud reovesi juhitakse asula ühiskanalisatsiooni. Võimalusel tuleb kasutada tööstusest tuleneva koormuse määramiseks reostuskoormuse uuringuga saadud andmeid. Väljastpoolt asulat pärit tööstuse töötajate arv tuleb korrutada koefitsiendiga 0,5. Asulast pärit töötajate arvu ei arvestata tööstuse reostuskoormuse hulka.

Reoveekogumisala muutmine – olemasoleva reoveekogumisala muutmisel tuleb esitada ajakohastatud andmed kogu reoveekogumisala kohta (mitte ainult laiendusala).

Lisa 2. Reoveekogumisala kaardi näide

Käesolev kaart on koostatud MapInfo programmi abil. Sinise värviga on tähistatud olemasoleva reoveekogumisala piir, roheline värviga on tähistatud reoveekogumisala laiendusala piir.